

Конспект уроку № 185

«Як іноземці козака рятували» — нова книга від Ukrainian Lessons

Link to audio: ukrainianlessons.com/episode185

Вступ

Привіт! З вами Анна і новий епізод подкасту «Уроки української». Сьогодні нарешті я хочу **поділитися** з вами великою **новиною**! Ми **випустили** нову книжку від Ukrainian Lessons!

Це дуже особлива книга, **написана** простою українською мовою, **спеціально** для тих, хто вивчає українську, тобто для вас!

Якщо ви **підписані** на нас на фейсбуці, то ви вже, може, бачили **обкладинку** книжки і знаєте її назву — «Як іноземці козака рятували». **Авторкою** книги є українська **письменниця**, **художниця** і **викладачка** української мови для іноземців Наталія Пендюр. Більше про Наталку і про саму книжку я хочу вам сьогодні розказати.

Спочатку розповім коротенько, про що книжка, що вона **містить** — бо там не тільки текст — а також, для кого вона **призначена**, у яких форматах і де її можна купити.

А ще **пропоную** вам послухати кілька **уривків** книги, бо вона також доступна як **аудіокнига** — **безкоштовна** аудіокнига йде разом з електронною або **друкованою** версією.

До речі, аудіо читає також Наталка — авторка книги, і це дуже і дуже класно.

Тоді, можливо, почнімо, з невеличкого уривка? Послухайте початок першого **розділу** першої **частини** книги... Готові?

поділитися — to share, to tell

новина — news (*singular*)

випустити — 1) to release;

2) to publish, to issue

особливий — special

написаний — written

спеціально — specially

підписаний — subscribed

обкладинка — cover

«Як іноземці козака рятували» —

How Foreigners Were Rescuing a Cossack

авторка — author (*female*)

письменниця — writer (*female*)

художниця — artist (*female*)

викладачка — teacher (at a university),
lecturer

містити — to contain

призначений — intended, meant

пропонувати — to offer, to propose,
to suggest

уривок — fragment, excerpt, extract

аудіокнига — audiobook

безкоштовний — free

друкований — printed

розділ — chapter

частина — part

Основна частина

Частина перша. **Вишеньки** нон-стоп

Два кілометри на **підборах**

Беатріс стояла на **дорозі**. Автобус щойно поїхав і вже майже зник з очей. Ліворуч було поле, праворуч — лише трава та квіти. Там паслася біла коза.

— І куди йти? — спитала Беатріс.

— Ме-е, — відповіла коза.

— Ну, ти точно не говориш **іспанською**... А українську розумієш? Куди йти? **Мовчиш**? Ну нічого. Беатріс, візьми себе в руки! Читати вмієш? Вмієш!

Вона прочитала **напис** на **знаку**: «Село Вишеньки — 2 кілометри».

Отже, тут ви можете **познайомитись** з однією з **головних героїв** історії. Її звати Беатріс, і вона приїхала до України, у село Вишеньки з **Іспанії**. Крім того, у це село також приїжджає американець Браян. Вони з Беатріс отримали спеціальну **стипендію**, щоб **досліджувати** українські **ґрунти**, тобто **сільськогосподарські землі**, soils — ґрунти. Вони студенти-**науковці**, молоді **дослідники**. Ну і далі починаються їхні **пригоди**!

Ви послушали початок першої частини книжки. У ній переважно йдеться про життя Беатріс і Браяна в селі. Там вони живуть в родині з бабусею Галею і дідом Петром. У них є також **онук** Мирослав, він стає також одним з головних героїв у цій пригоді. Всього у книзі три частини. Перша частина — переважно про життя в селі, а наступні дві мають трошки **фантастичний** характер.

У другій частині з'являється певна **магія**, а в третій частині наші герої дуже багато **подорожують**. Послухайте зараз уривок третього розділу про те, як наші герої хотіли **дістатися** з міста Суботів у місто Чигирин. Слухайте:

Друзі вистрибнули з автобуса.

— Може, запитати, чи не їде хтось до Чигирини на машині? — запропонував малий. — Ходімо он туди, здається, то центр села.

У центрі стояла **церква**. Вона була досить **незвична**.

— Десь я таку вже бачив, — сказав Браян. — От тільки де?

Вишеньки — name of the village

підбóр — heel (of a shoe) (usually high)

дорóга — road, way

пасті́ся — to graze

коза́ — goat

іспа́нська (мо́ва) — Spanish (language)

мовча́ти — to keep silence

на́пис — inscription

знак — sign

познайо́митися — to meet, to get acquainted

голо́вний геро́й — main (principal) character

Іспа́нія — Spain

стипе́ндія — scholarship

дослі́джувати — to examine, to research, to study, to explore

ґрунт — soil

сі́льськогоспода́рська землі́я — agricultural land

науко́вець — scientist (*male*)

дослі́дник — researcher, explorer (*male*)

приго́да — adventure

ону́к — grandson

фантасти́чний — fantastic

ма́гія — magic

подорожува́ти — to travel

діста́тися — to reach, to get

це́рква — church

незвичний — unusual

— Я теж... — **погодилася** Беатріс.

— Ось тут, — сказав **Мирось** і **дістав з гаманця п'ять гривень**. Там був **малюнок** саме цієї церкви.

— Подобається? — спитав раптом молодий чоловік з **батон**ом у руці. — Це **козацьке бароко**, особливий стиль, — сказав він і **відкусив** трохи батона.

— А ви не підкажете, як ми можемо доїхати до Чигирини? Може, хтось **підвезе** нас на машині?

— Не думаю, — **меланхолійно** відповів хлопець.

Як вам читання Наталки? Насправді нам дуже **пощастило**, що ми знайшли Наталку Пендюр для цього проєкту. Бо вона і письменниця, і художниця, і **журналістка** — вона має великий **досвід** роботи на **радіо**. Саме тому вона змогла **записати** для нас аудіокнигу просто в прекрасній **якості** — з **інтонацією** і певними **спецефектами**.

Хочу вам трошки більше розказати про Наталку, але наступного разу вона також **завітає** на подкаст на невеличке інтерв'ю, тому не **пропустіть** наступний епізод.

Наталія Пендюр **народилася** в Києві, але багато часу **провела** в селі і в подорожах Україною, тому в книжці вона багато писала на основі **особистого** досвіду. Наталя навчалася в **Інституті журналістики** Університету **Тараса Шевченка**, а потім в Університеті **імені Томаша Масарика** в **Чехії**. Зараз вона й досі **мешкає** в Чехії, там вона **викладає** українську мову, перекладає в **Міграційному центрі**, пише, малює.

Так, про малюнки треба окремо згадати, тому що книжка в нас не проста, не **нудна**, а **ілюстрована**! Наталка дуже **творчо** **підійшла до справи** й намалювала **цілу купу** веселих **ілюстрацій** — вони часто мають різні **написи**, слова, невеличкі **пояснення** для тих, хто вивчає українську мову. Якщо ви ще не бачили приклади сторінок книги, обов'язково подивіться на сайті, це: ukrainianlessons.com/cossack. Також малюнок козака на обкладинці книги — це теж робота Наталі.

Що ще цікавого має книга для вас? Ну, звичайно, це вправи, які також написала Наталка. Насправді так сталося, що Наталка підготувала для вас дуже багато вправ, але вони всі, на жаль, не **вмістилися** в книжку, і нам **довелося** вибирати. **Виходить**, що книжка містить 96 розділів, таких коротеньких розділів, і після кожного розділу є невеличка вправа — це дуже різні вправи: і на граматику, і на слова, і на розуміння тексту. Така собі **всяка всячина**. Маленьке тренування.

Крім того, після кожного розділу є досить довгий **список** слів, які

погódитися — to agree

малю́нок — picture, drawing

ба́тон — long loaf

коза́цьке ба́роко — Cossack Baroque

ві́дкусити — to bite off

підвезти́ — to give one a lift

меланхолі́йно — sadly, pensively

пощасти́ти — to have luck

журналі́стка — journalist (*female*)

до́свід — experience

ра́діо — radio

записа́ти — to record

які́сть — quality

інтона́ція — intonation

спецефе́кт — special effect

завіта́ти — to visit

пропусти́ти — to miss, to skip

народи́тися — to be born

прове́сти — to spend

особи́стий — personal

Інститу́т журналі́стики —

Institute of Journalism

Тара́с Шевче́нко — Taras Shevchenko

іме́ні — named in honor of

То́маш Ма́сарик — Tomáš Masaryk

Че́хія — Czechia

ме́шкати — to live

виклада́ти — to teach

Міграці́йний центр — Migration Center

нудни́й — boring

ілюстро́ваний — illustrated

тво́рчо — inventively, creatively

підійти́ — to approach

спра́ва — work, business

ці́ла ку́па — whole bunch

ілюстра́ція — illustration

на́пис — caption

поя́снення — explanation

вмі́ститися — to fit in

дове́стися — to have to

вихо́дить — it turns out

вся́ка вся́чина — whatnot, all sorts of things

спи́сок — list

можуть бути **проблемними**, слова з перекладом англійською мовою.

Отже, так, книга містить купу всього корисного спеціально для тих, хто вивчає українську мову.

Але це книга не для **початкового**, а для **середнього і високого рівня**, тобто вона не дуже проста, вона чудово **підійде** для вас, якщо ви можете більш-менш розуміти, що я кажу в п'ятому сезоні подкасту.

Також книжечка вийшла досить велика — у друкованій версії трошки більше, ніж 300 сторінок.

Тобто вона призначена для того, щоб ви могли читати її довго, працювати з нею, слухати аудіо, робити вправи, вивчати слова... Як на мене, це ідеальний варіант на літо. Можна повільно читати цю книгу **приблизно** три місяці — один розділ на день або можете взяти її з собою у **відпустку** чи на **пляж**. Це така дуже весела, легка історія.

До речі, про літо. Послухайте ще один уривочок про червень в Україні.

Розділ 13

Чи є в селі **сієста**?

Цей червень був дуже **спекотний**. Вдень було так **жарко**, що хотілося лише **стрибнути** в річку чи море. Спекса стояла страшенна. Майже як в Іспанії!

Сьогодні теж було спекотно. Беатріс працювала й працювала. Та ось настав час сієсти. Ну все, нарешті можна відпочити... Беатріс купила в сільському магазині морозиво і зробила **полуничний** коктейль. А потім лягла в **гамак** під **черешнею**.

Перед нею був чудовий український краєвид. **Чорноземи**, зелені **садки**, квіти... Пахло солодким **повітрям** червня.

Ех... а зараз березень і ще так холодно. Я з **нетерпінням** чекаю червня!

А книгу «Як іноземці козака рятували» ви можете **замовити** на сайті ukrainianlessons.com/cossack.

Вона доступна як електронна книга з аудіо або як друкована книга також з аудіо. Так, ми вперше на Ukrainian Lessons випускаємо друковану версію і сподіваємось, що все буде добре працювати!

Ми використовуємо спеціальний сервіс **друку книг на вимогу**. На вимогу — on demand, print on demand — друк на вимогу. Ви

проблемний — problematic

початковий — elementary

середній — intermediate

високий — 1) advanced; 2) high

рівень — level

підійти — to suit, to be perfect

приблизно — approximately

відпустка — vacation

пляж — beach

сієста — siesta

спекотний — hot

жарко — hot

стрибнути — to jump

полуничний — strawberry (*adjective*)

гамак — hammock

черешня — cherry tree

чорнозем — black-colored soil

садок — little garden

повітря — air

з нетерпінням — eagerly, impatiently

замовити — to order

друк на вимогу — print on demand

можете замовити книгу на сайті, для вас її **надрукують**, і **доставка** може бути в будь-яку країну світу. Але після **замовлення**, особливо зараз, в часи пандемії, доставка не швидка, може **зайняти** кілька тижнів, можливо, один місяць. Але мушу сказати, що коли мені прийшла книга додому — я була дуже **задоволена**, бо вона справді дуже класна, така **приємна**, зручна, з малюнками... **Словом**, рекомендую вам!

І хочу **щиро подякувати** авторці книги та **ілюстраторці** Наталії Пендюр, а також усій команді, яка працювала над цим проєктом. Це також наші **редактори** та **коректори**: Марія, Мілена, Катя, **дизайнерка** обкладинки Саша і англomовний редактор Кіана, а також **верстальник**, тобто дизайнер **макету** книги, Олександр, завдяки йому ця книга дуже зручна і має дуже крутий **вигляд всередині**! Дуже дякую всій команді!

А ви дізнавайтеся більше про книжку та замовляйте її на сайті ukrainianlessons.com/cossack.

надрукувати — to print, to publish
доставка — delivery
замовлення — order
зайняти — to take

задоволений — satisfied, content
приємний — pleasant
словом — in short
щиро — sincerely
подякувати — to thank
ілюстраторка — illustrator (*female*)
редактор — editor (*male*)
коректор — proofreader (*male*)
дизайнерка — designer (*female*)
верстальник — layout designer (*male*)
макет — layout
вигляд — look
всередині — inside

10 корисних речень

Сьогодні в нашій традиційній рубриці я проаналізую десять речень з книжки, з тих уривків, які ви сьогодні почули. Готові?

1

Перше речення:

Автобус щойно поїхав і вже майже зник з очей.

Автобус **щойно** — тобто тільки що, недавно, **буквально** хвилинку тому — щойно поїхав.

І вже майже зник з очей.

Зникнути — disappear — з очей — from the eyes. **Зникнути з очей** — to get out of sight. Зникнути з очей.

Повторіть:

Автобус щойно поїхав і вже майже зник з очей.

щойно — just, just now
буквально — literally

зникнути з очей — to disappear from sight

2

Речення номер два:

Ліворуч було поле, праворуч – лише трава та квіти.

Ліворуч — з лівого **боку**. **Праворуч** — з правого боку. Саме ці прислівники найтиповіші і найбільш правильні, хоча також люди часто говорять «**справа**» або «**зліва**» — але це більш **розмовні** варіанти.

Краще: праворуч і ліворуч. Ліворуч було **поле** (field), праворуч — лише **трава** та квіти (grass and flowers).

Повторіть ще раз частинами:

Ліворуч було поле, праворуч – лише трава та квіти.

ліворуч — to/on the left
бік — side
праворуч — to/on the right
справа — on the right
зліва — on the left
розмовний — colloquial, conversational
поле — field
трава — grass

3

Далі, речення номер три сказала Беатріс собі сама:

Беатріс, візьми себе в руки!

Взяти або брати **себе в руки** — це чудовий **фразеологізм**, який означає «**перестати хвилюватись**», «**опанувати себе**», «стати серйозним». Англійською це — get over yourself, get it together!

Візьми себе в руки! Це **наказовий спосіб**. Ви можете сказати собі чи комусь: візьми себе в руки!

Повторіть:

Візьми себе в руки!

взяти себе в руки — to pull oneself together
фразеологізм — idiom
перестати — to stop
хвилюватися — to worry
опанувати себе — to regain one's temper
наказовий спосіб — imperative mood

4

Наступне речення, номер чотири:

Друзі вистрибнули з автобуса.

Вистрибнути — це швидко вийти, так досить метафорично сказано. Наприклад, ми вистрибнули з таксі й побігли на **вокзал** — тобто ми дуже **поспішали**, ми дуже швидко вийшли з таксі. Вистрибнули.

Повторіть:

Друзі вистрибнули з автобуса.

вистрибнути — to jump out, to jump off
вокзал — railway station
поспішати — to hurry, to make haste

5

Наступне, п'яте речення:

Ходімо он туди, здається, то центр села.

Ходімо — це наказовий спосіб від «іти» — ходімо — let's go. Ходімо он туди — тобто у те місце, ми говоримо «он» і разом з тим показуємо, наприклад, пальцем, куди ми будемо йти, ми показуємо — он туди.

Здається, це центр села. Тобто я думаю, це центр села.

Повторюйте за мною:

Ходімо он туди, здається, то центр села.

6

Наступне, шосте речення:

Сказав Мирось і дістав з гаманця п'ять гривень.

Гаманець — це така сумочка, у якій ми зберігаємо гроші. Гаманець. З гаманця (**випадає**). Гаманець — з гаманця. Мирось **дістав** (тобто взяв, вийняв) п'ять гривень.

Дієслово дістати, діставати означає взяти щось з чогось. Можна, наприклад, дістати піцу з **морозилки** чи дістати речі з **багажника**.

Мирось дістав з гаманця п'ять гривень.

Повторіть ще раз:

Мирось дістав з гаманця п'ять гривень.

7

Далі, речення номер сім.

А ви не підкажете, як ми можемо доїхати до Чигирина?

А ви не **підкажете**? — це чудовий варіант спитати в когось щось на вулиці, у когось **незнайомого**, наприклад. Замість просто «скажіть, будь ласка», дуже добре сказати: «А ви не підкажете... де **Софійський собор**?», наприклад.

А ви не підкажете, як ми можемо доїхати до Чигирина? Тобто як ми можемо дістатися, доїхати до міста Чигирин.

Повторіть:

А ви не підкажете, як ми можемо доїхати до Чигирина?

гаманець — wallet
випадати — to fall out, to drop out
дістати — to get

морозилка — freezer
багажник — trunk

підказати — to prompt, to tell
незнайомий — stranger

Софійський собор —
Saint Sophia Cathedral

8

Речення номер вісім:

Спека стояла страшенна.

Спека — це коли дуже спекотно, жарко, гаряче. **Спека** може стояти. Тобто надворі стояла спека — це було дуже жарко, дуже спекотно, багато сонця, температура висока. Спека може бути страшенна — тобто дуже сильна, важка, **страшенна**. Повторіть ще раз:

спéка — heat

страшéнний — most terrible

Спека стояла страшенна.

9

Наступне речення дев'ять:

Та ось настав час сієсти.

Час чогось може **настати** або прийти. Наприклад, настав час нового уроку української або настав час сієсти. Повторіть:

настáти — to come, to begin

Настав час сієсти.

10

І останнє речення:

Перед нею був чудовий український краєвид.

Краєвид або **пейзаж** — це те, що ми бачимо навколо нас, зазвичай щось дуже гарне, **мальовниче**. Наприклад, гарний сільський краєвид, чи гарний гірський краєвид, або морський краєвид.

краєвiд — landscape, scenery

пейза́ж — landscape, view, scenery
(also in painting)

мальовни́чий — picturesque

Краєвид може бути перед кимось. Так перед Беатріс був чудовий український краєвид.

Ви можете сказати: перед мною чудовий український краєвид — тобто я бачу навколо дуже гарний краєвид України.

Повторіть це речення:

Перед нею був чудовий український краєвид.

Список речень

1.	Автобус щойно поїхав і вже майже зник з очей.	The bus had just left and was almost out of sight.
2.	Ліворуч було поле, праворуч – лише трава та квіти.	There was a field on the left, only grass and flowers on the right.
3.	Візьми себе в руки!	Pull yourself together!
4.	Друзі вистригнули з автобуса.	The friends jumped off the bus.
5.	Ходімо он туди, здається, це центр села.	Let's go there, it seems this is the center of the village.
6.	Мирось дістав з гаманця п'ять гривень.	Myros got five hryvnias out of his wallet.
7.	А ви не підкажете, як ми можемо доїхати до Чигирини?	Can't you tell us how we can get to Chyhyryn?
8.	Спека стояла страшenna.	The heat was terrible.
9.	Настав час сієсти.	The time has come for a siesta.
10.	Перед нею був чудовий український краєвид.	There was a beautiful Ukrainian landscape in front of her.

Завершення

Ось так! Тепер ви знаєте все про книжку, над якою ми так багато працювали. Працювали десь приблизно рік, і сподіваємось, що ви будете задоволені результатом.

Ще раз посилання на замовлення книги — це ukrainianlessons.com/cossack.

А повний транскрипт цього епізоду з вправами доступний для преміум-підписників.

Щоб дізнатися більше про преміум, переходьте на сторінку епізоду: ukrainianlessons.com/episode185.

І не пропустіть наступний епізод з інтерв'ю з Наталкою! Всього вам найкращого! На все добре!

Вправи

1

Опрацюйте таблицю:

Прислівник <i>Adverb</i>	Прийменник <i>Preposition</i>
вгорі <i>above</i> Пташка пролетіла вгорі .	над + орудний відмінок <i>above, over</i> Пташка пролетіла над Максимом.
внизу <i>below</i> Собака сидить внизу .	під + орудний відмінок <i>under, below</i> Собака сидить під столом.
попереду <i>in front</i> Антон іде попереду .	перед + орудний відмінок <i>in front of</i> Антон іде перед Наталкою.
позаду <i>behind</i> Наталка йде позаду .	за + орудний відмінок <i>behind</i> Наталка йде за Антоном.
ліворуч (зліва) <i>on the left</i> Аптека ліворуч .	ліворуч (зліва) від + родовий відмінок <i>to the left of</i> Аптека ліворуч (зліва) від бібліотеки.
праворуч (справа) <i>on the right</i> Бібліотека праворуч .	праворуч (справа) від + родовий відмінок <i>to the right of</i> Бібліотека праворуч (справа) від аптеки.

Виберіть правильний варіант відповіді:

1. Я знайшла ручку ... ліжком.	A під	Б внизу
2. ... багато машин.	A за	Б позаду
3. ... був ліс.	A ліворуч від	Б ліворуч
4. ... машини росте дерево	A справа від	Б справа
5. ... ним було Чорне море.	A перед	Б попереду
6. ... сяє сонце.	A над	Б вгорі
7. ... було багато сміття.	A під	Б внизу
8. Я стояла ... мого тата.	A праворуч від	Б праворуч

2

З яким прийменником вживаємо це дієслово?

1. ____ вистрибнути	A до Києва (до + родовий відмінок)
2. ____ доїхати	Б над проектом (над + орудний відмінок)
3. ____ підписатися	В про космос (про + знахідний відмінок)
4. ____ працювати	Г з вагона (з + родовий відмінок)
5. ____ дізнатися	Ґ на канал (на + знахідний відмінок)

3

Запишіть слово або фразеологізм за визначенням:

- опанувати себе — _____
- тільки що, недавно — _____
- дуже сильний — _____
- щезнути — _____
- сумочка для грошей — _____
- вийняти — _____

4

Перекладіть українською мовою:

1. There was a beautiful Ukrainian mountain landscape on the left.

2. The time has come for work. You need to pull yourself together.

3. Ivan has just got 100 hryvnias out of his wallet.

4. Let's go there. It seems to be a nice field.

5. Last June, the heat in Kyiv was terrible.

Відповіді на вправи

1

1. А
2. Б
3. Б
4. А

5. А
6. Б
7. Б
8. А

2

1. Г
2. А
3. Г

4. Б
5. В

3

1. взяти себе в руки
2. щойно
3. страшений

4. зникнути з очей
5. гаманець
6. дістати

4

1. Ліворуч (Зліва) був красивий гірський краєвид. = Красивий гірський краєвид був ліворуч (зліва).
2. Настав час працювати. Вам (Тобі) треба взяти себе в руки.
3. Іван щойно дістав 100 (сто) гривень зі свого гаманця.
4. Ходімо (он) туди. Здається, це гарне поле.
5. Минулого червня спека в Києві була (стояла) страшна.

